Instanţele de judecată anulează obligaţiile fiscale accesorii aferente impozitului pe profit în lipsa culpei contribuabilului într-o cauză de referinţă susţinută de avocaţii D&B David şi Baias

O echipă de avocați D&B David şi Baias specializați în litigii fiscale, formată din Dan Dascălu – Partener, Mihai Boian – Avocat senior şi Luiza Apostoiu – avocat colaborator, a obținut o nouă soluție de referință într-o cauză în care a reușit anularea definitivă a obligațiilor fiscale stabilite de ANAF în sarcina unei importante companii multinaționale în cuantum de aproximativ 5 milioane lei. Dintre chestiunile deduse judecății şi rezolvate favorabil pentru contribuabil merită remarcată în mod deosebit anularea calculării de accesorii pentru o situație în care acestea s-au acumulat din culpa autorităților fiscale.

Astfel, Curtea de Apel București a cenzurat conduita contradictorie a organelor ANAF care, cu ocazia unei prime inspecții fiscale, au obligat contribuabilul sa efectueze anumite înregistrări ca deductibile fiscal, în timp ce în cadrul unei inspecții subsecvente, au revenit asupra soluției dispuse anterior, obligând societatea să înregistreze respectivele cheltuieli într-o manieră diferită. Aceasta a dus la stabilirea unui impozit pe profit suplimentar în sarcina societății, dar şi la stabilirea de obligații fiscale

accesorii aferente, calculate automat de către organul fiscal, pentru motivul neplăţii la termen a obligației fiscale principale. Dacă în privința impozitului pe profit stabilit suplimentar contribuabilul nu a contestat caracterul datorat al acestuia, în privința accesoriilor echipa D&B a susținut cu succes în faţa instanțelor de judecată nelegalitatea calculării acestora, dată fiind lipsa oricărei culpe a acestuia în privința neachitării la termen a debitului principal, întârzierea plății fiind exclusiv determinată de aducerea la îndeplinire a dispoziției de măsuri obligatorii emise de către ANAF cu ocazia primului control fiscal.

Competenta instanțelor de judecată naționale de a efectua un asemenea control de legalitate al actelor organelor fiscale, prin înlăturarea regulilor mecanice de calcul al accesoriilor prevăzute de legea națională, este posibil în lumina deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauze similare precum *Silvester's Horeca SRL contra Belgiei* sau *Janosevic contra Suediei*. Pe de altă parte, pe fondul problemei, soluția este fundamentată pe recunoașterea aplicării principiului proporționalității la calcularea obligațiilor fiscale accesorii. Recursul formulat de ANAF împotriva sentinței pronunțate de Curtea de Apel București a fost respins ca nefondat de către Înalta Curte de Casație şi Justiție în cursul lunii aprilie 2014.

"*Salutăm această soluție de referință a instanţelor de judecată care acceptă că în situația lipsei oricărei culpe a contribuabililor în neplata la termen a impozitului, este necesară înlăturarea de la aplicare a principiului accesorium sequitur principalem, o regulă nu doar de tradiție în perioada ultimilor peste 50 de ani în România, ci și care părea de-a dreptul imuabilă.*" a declarat Dan Dascălu.

„Credem că se oferă astfel contribuabililor o protecție absolut necesară împotriva acțiunilor nelegale ale organelor fiscale de atragere a răspunderii fiscale, indiferent de circumstanțele care au determinat neplata la termen a

impozitului.” a declarat Mihai Boian.

Acesta este o cauză similară celor în care avocaţii D&B David şi Baias au obţinut decizii favorabile la Curtea de Justiţie a Uniunii Europene *(Cauza C-424/2012, Steaua Română)* şi la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, care au consfiinţit dreptul contribuabililor la acordarea dobânzilor fiscale începând cu data plății în temeiul unor acte de impunere ulterior anulate şi, respectiv, de la data expirării termenului legal de soluţionare a cererilor de rambursare TVA nelegal respinse de organele fiscale. Într-un final, acest drept a fost recunoscut ca atare în legislația națională pentru oricare taxe şi impozite.

„Meritul particular al recentei soluţii pronunţate este că extinde aplicabilitatea principiului proporţionalităţii inclusiv pentru situaţia stabilirii de obligaţii fiscale accesorii aferente unor taxe şi impozite care nu își au izvorul în dreptul european, contribuind astfel la extinderea la nivel național a soluției deja consacrate în câteva spețe ale instanțelor de judecată referitoare la TVA, inclusiv Înalta Curte de Casație şi Justiție, ulterior soluției pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza Salomie şi Oltean (C- 183/14). Urmează, desigur, să vedem care vor fi şi motivele pentru care Înalta Curte de Casație şi Justiție a validat raționamentul Curții de Apel București descris, însă suntem pe deplin încrezători că această jurisprudenţă va contribui la generalizarea aplicării principiului proporționalității asupra calculului obligațiilor fiscale accesorii şi, drept urmare, la cenzurarea conduitei nelegale a autorităților fiscale în privința oricăror taxe şi impozite pe care le administrează.” a mai declarat Dan Dascălu.